

Chambre des Représentants

SESSION 1985-1986

17 FÉVRIER 1986

PROPOSITION DE LOI

sur l'inspection générale de la gendarmerie

(Déposée par M. Moureaux)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Après la guerre fut créée l'inspection générale de la Gendarmerie. Celle-ci fut confirmée par un arrêté royal du 20 juin 1962 qui fut de nombreuses fois modifié. Jamais cependant, l'inspection générale de la gendarmerie ne fut organisée de façon explicite par la loi.

La volonté justifiée de renforcer la sécurité des citoyens a braqué l'attention de l'opinion sur le fonctionnement de la Gendarmerie. Des événements douloureux ont prouvé que ce grand corps de l'Etat suscitait des critiques sérieuses qui ne doivent cependant pas mettre en cause la manière dont, pour l'essentiel, la Gendarmerie fait face aux difficultés de notre temps.

La présente proposition de loi poursuit un double but. Tout d'abord, elle renforce l'autorité de l'inspection générale de la Gendarmerie, ce qui est particulièrement important dans une période où, plus que jamais, il faut aboutir à un juste équilibre entre le besoin de sécurité et le maintien de toutes nos libertés à travers une très grande transparence de l'Etat. Enfin, cette proposition a pour but de confier explicitement la direction de cette inspection générale à un civil, plus précisément, à un magistrat. En approuvant cette réforme fondamentale, on palliera un défaut majeur de l'actuelle organisation de la Gendarmerie. En effet, le contrôleur ne sera plus directement ou indirectement dépendant du contrôle.

Pour le reste, cette proposition s'inscrit dans un état d'esprit nouveau: la Gendarmerie dépendra hiérarchiquement des départements pour lesquels elle effectue la grande majorité de ses missions. Cette proposition complète, donc, un texte qui prévoit un profond changement dans la tutelle ministérielle de la Gendarmerie.

Ph. MOUREAUX

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1985-1986

17 FEBRUARI 1986

WETSVOORSTEL

betreffende de algemene inspectie van de rijkswacht

(Ingediend door de heer Moureaux)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Na de oorlog werd de algemene inspectie van de rijkswacht opgericht. Die oprichting werd bekrachtigd bij het koninklijk besluit van 20 juni 1962, dat herhaaldelijk gewijzigd werd. De algemene inspectie van de rijkswacht werd echter nooit op uitdrukkelijke wijze door de wet georganiseerd.

Het rechtmatige verlangen van de burgers naar meer veiligheid heeft de aandacht van de publieke opinie op de werking van de rijkswacht gevestigd. Ten gevolge van pijnlijke gebeurtenissen is gebleken dat dit belangrijke rijkskorps soms scherpe kritiek uitlokt, wat nog niet wil zeggen dat vraagtekens moeten worden geplaatst achter de wijze waarop de rijkswacht doorgaans het hoofd biedt aan de huidige moeilijkheden.

Dit wetsvoorstel heeft een tweevoudig doel. In de eerste plaats versterkt het het gezag van de algemene inspectie van de rijkswacht, wat bijzonder belangrijk is nu er meer dan ooit behoefte is aan een billijk evenwicht tussen de behoefte aan veiligheid en de vrijwaring van al onze vrijheden dank zij een zeer grote doorzichtigheid van het staatsapparaat. Ten tweede heeft dit voorstel tot doel de directie van de algemene inspectie toe te vertrouwen aan een burger, meer bepaald een magistrat. Wordt die fundamentele hervorming goedgekeurd, dan zal een ernstig leemte in de huidige organisatie van de rijkswacht verholpen zijn. De controleur zal immers niet langer rechtstreeks of onrechtstreeks afhangen van de gecontroleerde.

Overigens ligt dit voorstel in de lijn van een nieuwe geestesgesteldheid: de rijkswacht zal hiërarchisch afhangen van de departementen waarvoor zij het merendeel van haar opdrachten vervult. Dit voorstel is dus een aanvulling van een ander voorstel, dat een grondige wijziging in het ministeriële toezicht op de rijkswacht in uitzicht stelt.

PROPOSITION DE LOI

Article 1er

Le service de l'inspection générale de la Gendarmerie est placé sous l'autorité des Ministres de l'Intérieur, de la Justice et de la Défense nationale.

Il est dirigé par un inspecteur général assisté de deux adjoints.

La fonction d'inspecteur général est confiée à un magistrat, désigné, pour un terme de six ans, par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres sur proposition des Ministres de l'Intérieur et de la Justice, le collège des Procureurs généraux étant entendu.

Les inspecteurs généraux adjoints sont désignés par le Roi, respectivement sur proposition du Ministre de la Justice et du Ministre de la Défense nationale.

Art. 2

L'inspecteur général de la Gendarmerie a une mission d'information et de contrôle au profit du Ministre de l'Intérieur, du Ministre de la Justice et du Ministre de la Défense nationale dans le cadre de leurs attributions respectives telles qu'elles sont déterminées par la loi sur la Gendarmerie.

Art. 3

L'inspecteur général de la Gendarmerie possède un droit d'inspection général et permanent sur l'ensemble de la Gendarmerie.

Art. 4

L'inspecteur général a le droit d'exiger directement de toutes les autorités de la Gendarmerie tous les documents, études ou renseignements susceptibles de présenter un intérêt pour l'accomplissement de ses missions.

Art. 5

L'inspection générale de la Gendarmerie est rattachée administrativement au Ministère de l'Intérieur.

Art. 6

L'organisation de l'inspection générale de la Gendarmerie et les attributions des inspecteurs généraux adjoints sont déterminées par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres sur proposition du Ministre de l'Intérieur.

22 janvier 1986.

Ph. MOUREAUX
Ph. BUSQUIN
A. VAN DER BIEST

WETSVOORSTEL

Artikel 1

De dienst algemene inspectie van de Rijkswacht staat onder het gezag van de Ministers van Binnenlandse Zaken, Justitie en Landsverdediging.

Hij wordt geleid door een inspecteur-generaal bijgestaan door twee adjuncten.

Het ambt van inspecteur-generaal wordt toevertrouwd aan een magistraat die voor een termijn van zes jaar bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit aangewezen wordt op voordracht van de Ministers van Binnenlandse Zaken en van Justitie, het college van procureurs-generaal gehoord.

De adjunct-inspecteurs-generaal worden door de Koning aangewezen, respectievelijk op voordracht van de Minister van Justitie en van de Minister van Landsverdediging.

Art. 2

De inspecteur-generaal van de Rijkswacht is belast met een voorlichtings- en controleopdracht ten behoeve van de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Justitie en de Minister van Landsverdediging, in het raam van dezer respectieve bevoegdheden zoals die bij de wet op de Rijkswacht bepaald worden.

Art. 3

De inspecteur-generaal van de Rijkswacht heeft het algemene en voortdurende recht om de gehele Rijkswacht te inspecteren.

Art. 4

De inspecteur-generaal heeft het recht om van alle rijkswachtautoriteiten rechtstreeks om het even welke bescheiden, studies of inlichtingen te vorderen die voor het volbrengen van zijn opdracht van belang kunnen zijn.

Art. 5

De algemene inspectie van de Rijkswacht ressorteert uit een administratief oogpunt onder het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Art. 6

De organisatie van de algemene inspectie van de Rijkswacht en de bevoegdheden van de adjunct-inspecteurs-generaal worden vastgesteld bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit op voorstel van de Minister van Binnenlandse Zaken.

22 januari 1986.